

Old Passioned

Markante actieve ouderen

Arnaud Mooij
portretfotograaf

Een ode aan mensen die alles uit het leven halen

Uit eigen ervaring weet ik hoe passie je leven verrijkt en je energie geeft. Ik liep achttien jaar rond in de verzekeringswereld en realiseerde me dat ik hier weinig energie van kreeg. Ik besloot het roer om te gooien en fotograaf te worden, omdat daar mijn hart ligt. Ik werd een ander mens, ik voelde me vrijer. Elke dag geniet ik van mijn werk. Fotografie past bij me, omdat ik zo ontzettend graag de verbinding zoek. Tijdens een fotoshoot ontstaat door mijn persoonlijke manier van werken vaak een sterke connectie met degene die ik fotografeer. Dat is ook zeker te zien in dit boek.

De mensen die ik voor dit project ontmoette, putten dezelfde levenskracht uit hun passie als ik. Dit boek is een ode aan mensen die ver voorbij hun pensioenleeftijd zijn en nog steeds alles uit het leven halen. Bekende en onbekende ouderen die hun dromen leven, en model worden na hun zeventigste, of drie keer per jaar naar China gaan als reisleidster. Een hoge leeftijd betekent voor hen geen stilstand. Juist niet. Ik wil met dit boek hun kracht laten zien. Anderen inspireren. Bewijzen dat zich na je pensioen nog een heel leven kan ontvouwen. Als je er maar voor open staat, actief blijft, en dus vooral je hart volgt.

Oudere mensen zijn prachtig, ik hou van hun doorleefde gezichten, geniet van hun verhalen. Aanvankelijk was het de bedoeling hen te fotograferen in mijn studio, zodat ik de controle hield over het licht. Maar later besloot ik hen ook te fotograferen te midden van hun passie.

Wat heb ik de afgelopen jaren meegemaakt? Ik rende met mijn camera achter een tachtigjarige scheidsrechter aan. Ik was kapot en hij ging nog een wedstrijd fluiten. Ik verloor bijna van een negentigjarige zwemkampioene. Ze vertelde dat ze alles in haar leven leuk vindt, behalve slapen en stilzitten. Ik keek in de waanzinnig blauwe ogen van een 96-jarig fotomodel. Haar blik vertelt hoe ze in het leven staat: krachtig en vol.

Tussen het ontstaan van het eerste idee tot dit exemplaar van Old Passioned liggen een paar jaar. Het proces was een leven op zichzelf, soms verliep alles organisch, dan waren er golven van twijfel, angsten en keuzestress. Maar ik twijfelde er nooit aan dat dit boek er zou komen.

Wat aan het einde van deze wilde rit overblijft, is Old Passioned, én een overweldigend gevoel: zo wil ik ook oud worden. Een rijk leven, vol beweging, groei en levenskracht. Ik teken ervoor.

Fotograaf Arnaud Mooij | 25-12-1966

Foto: Heleen Klop

Ans Markus

Kunstenaar | 29-01-1947 | Amsterdam

Als je denkt ergens goed in te zijn,
verdiep je er in en werk er aan

Al zal het niet altijd goed gaan,
dan word je daar weer sterker van

Schilderes, beeldhouder

Kunst

"Mijn 10 jaar oudere broer was mijn inspiratie. Hij tekende prachtige portretten. Ik dacht, dat wil ik ook. Vanaf mijn 11e teken ik al. Ik was een beschouwend meisje. Kunstenaar zijn is een eenzaam beroep. Tussen de exposities ben ik veel op mezelf. Ik bedenk, ik creëer, ik ben mijn eigen rechter. Het is een zoektocht, iedere keer weer.

Als mijn verhaal en de serie af zijn, dan mag het gezien worden. Ik blijf dat altijd weer spannend vinden. Mijn vorige expositie in Museum de Fundatie trok 90.000 mensen. Dat vind ik een groot cadeau. Zoveel mensen die de moeite nemen om te komen kijken en mijn werk waarderen."

Relativeren

"Ik ben niet anders gewend dan dat ik al van jongs af aan mijn eigen wereld creëer. Het is een cadeau, dat ik me op deze manier mag uiten. Om de zoveel tijd word ik geïnspireerd door een verhaal, een gebaar, een balletvoorstelling, een krantenknipsel, maar altijd door mensen. En dat alles vind je terug in mijn schilderijen.

Nu ik ouder ben geworden merk ik dat ik meer de betrokkenheid van alles kan inzien. Ik waardeer dat ik met weinig gelukkig kan zijn. Dat ik makkelijker kan relateren."

Inanna

"Mijn nieuwste serie zal waarschijnlijk hier ook over gaan. Over Inanna, een mythisch figuur die de onderwereld afdaald en verschillende zaken moet afleggen, zoals hebzucht en jaloezie. Dit fascineert me al jaren. Het is ook wat ik mezelf toewens. Dat ik deze gevoelens kan afleggen en onhebbelijkheden heb overwonnen om uiteindelijk bij de basis uit te komen.

Ik zie het leven als een zoektocht. Het schilderen helpt me daarbij. Alle thema's die ik wil verbeelden, hebben met mensen te maken. Mensen met al hun hebbelijk- en onhebbelijkheden. Voor mij is uit negativiteit veel positiviteit geboren."

Volg vooral je hart

Cornelis le Mair

Kunstschilder | 03-07-1944 | Eindhoven

Verscholen aan een landweggetje aan de rand van Eindhoven ligt de oase van Cornelis le Mair: traditioneel ambachtelijk kunstenaar. Zijn woning, een museum op zich, is omgeven door een grote lommerrijke tuin, compleet met duiventil en een geitenweide. Een groot, dik varken leeft er de ultieme varkensdroom in de modder en twee foxterriërs bewaken het terrein.

Le Mair heeft tot op heden van zijn kunst kunnen leven. Alles wat in en om zijn huis te zien is, is ofwel door hem zelf vervaardigd, ofwel verzameld. Hij is ondermeer schilder, beeldhouwer, maquettebouwer, schrijver en instrumentenmaker. Vooral schilderen doet hij graag, veelal stillevens en jongedames.

Iedere tijd kent zijn eigen domheid

“In de 17e eeuw was ouderdom mode. Kijk maar naar al die schilderijen van oude mannenkoppen. In de 18e eeuw stond ouderdom voor wijsheid. Al die grijze pruiken die mensen zich toen lieten aanmeten! Mensen houden zichzelf graag voor de gek. Ouderdom en wijsheid gaan niet per definitie samen. En bij mooie jonge vrouwen is het schoonheidseffect toch echt groter.”

“Dat ik kunstenaar werd, is toeval. Ik ben er in gerold omdat ik goed kon tekenen. Ik heb verder geen boodschap met mijn kunst, ik ga mensen geen lessen geven. Wat dat betreft ben ik volstrekt asociaal. Ik geef niet om wat anderen doen, zolang ze mij er niet mee lastigvallen. Ieder mens is sowieso even interessant als ieder ander. Met mijn schilderijen probeer ik niets bijzonders te zeggen, het is geen leer. Dat stilleven, die fruitschaal is voor mij een metafoor van schoonheid. Ik geef zin aan mijn werk door het te doen. Ik wil graag een mooi schilderij maken. Dan is elke streep van belang en van waarde.”

“Met kritiek en complimenten ga ik hetzelfde om. Mensen bewonderen of verguizen je omdat het boven hun petje gaat. Kunst is kunnen en weten. Als je niets kunt en weet, wordt wat je zegt retoriek. Al dat gepraat over ‘ware kunst’, dat is gewoon demagogie. Om kritiek word ik ook niet boos, dat zou betekenen dat ik het serieus neem.”

“Ik vind alles interessant, behalve voetbal en gadgets. Ik praat graag over filosofie en ethiek. En nog het liefst zaag ik urenlang met vakgenoten door over hoe Rembrandt een bepaalde tint wit maakte. We hebben het geheim nog niet ontrafeld. Verder ben ik een gematigd, nuchter mens. Ik maak me geen zorgen over speculatieve zaken en ik anticipeer nergens op. Ik ben niet bang, ook niet voor wat na de dood komt, want daar is niets. Ik ben tamelijk naïef. Ik heb van alles meegemaakt: oplichting, schending van mijn beeldrechten, ik ben bestolen. Maar mijn vertrouwen in mensen houd ik er graag in; bestolen word je tóch wel. Ik ga niet angstvallig leven en met ‘geluk’ heb ik niets. Geluk is voor mij geen innerlijke dialoog, ik denk daar niet over. Mijn leven kabbelt voort, ik neem geen besluiten en er zijn geen keerpunten die mijn levenswandel markeren. Ik ben al blij als ik geen pech heb.”

Ouderdom en wijsheid gaan niet per definitie samen

“De toekomst zie ik niet als vooruitgang. Ik geloof namelijk niet in vooruitgang. De beelden van Rodin zijn echt niet beter dan die van de Oude Grieken. Hadden ze het in de 17e eeuw beter? We weten het niet, er is nu niemand meer van toen die de vergelijking kan maken. Toen hakten ze handen van dieven af. Over honderd jaar vinden ze dingen van ons weer raar. Iedere tijd kent zijn eigen domheid.”

Marianne Maandonks

Zwemkampioene | 08-10-1926 | Eindhoven

'Quicksilver', zo luidt de bijnaam die ze als klein meisje al kreeg. Nu ze de 90 jaar gepasseerd is, blijkt dat nog steeds een zeer toepasselijke naam te zijn. Stilzitten kon ze als kind al nauwelijks. Dit tot dusdanig groot ongenoegen van de nonnen bij wie ze op school zat, dat ze bijna naar de jongensschool gestuurd werd.

Haar moeder runde een café, haar vader zat in de paardenhandel en haar oudere broer en zus elders op school. Marianne was erg op zichzelf aangewezen, maar vond dat geheel niet erg. Ze hield van de vrijheid en de ruimte die dat bood om het leven te ontdekken.

Lang leve het leven! Lang leve de vrijheid!

De droom van dierenarts

Ze groeide op in het Brabantse land, in de Belgisch-Nederlandse grensstreek omringd door dieren. Naast de paarden waar haar vader in handelde, verkeerde ze in het gezelschap van 2 honden, 2 konijnen, meerdere poezen en varkentje Philips, dat zij als pasgeboren big van de dood redde. Philips kwam samen met de baby van haar zus op Marianne's slaapkamer terecht. Ze zorgde zowel voor de baby als voor het varkentje. Dag & nacht om de 2 uur voerde ze Philips met de fles. "Soms vergiste ik me, met m'n slaperige hoofd heb ik weleens per ongeluk de fles van de baby en die van Philips verwisseld. Het is goed gekomen hoor, beide werden ze groot en dik", grinnikt ze.

Philips werd zo groot, dat hij op een gegeven moment niet meer op de slaapkamer te houden was en in een hok moest. Philips had heimwee, brak uit zijn hok en werd aangereden op de weg die zijn hok scheidde van Marianne's huis. Het brak haar hart en uit verdriet vertrok ze naar Antwerpen. Ook Marianne kreeg heimwee en keerde terug naar het Brabantse platteland. Daar struinde ze rond op de landerijen en ze was er als de kippen bij wanneer de dierenarts daar aan het werk was. Een beroep dat ze zelf ook erg graag had willen uitoefenen.

Ondanks oorlog toch fijne jeugd

"De oorlog maakte een eind aan mijn droom om dierenarts te worden. De school werd geconfisqueerd door de Duitsers en mijn vader mocht niet meer in paarden handelen. Maar ja, dat ging gewoon door hoor. Zo hebben we 's nachts te voet paarden vervoerd naar België. De hengst voorop en de merries volgden. De hoefijzers deden we af of we wikkelden de hoeven in stoffen lappen om zo stil mogelijk te zijn. We moesten met ze door het kanaal. Door een specifiek vogelgeluid na te doen, lieten de Belgen weten dat ze klaar waren voor de overdracht. Best spannend, ook als ik met geld op mijn lichaam moest reizen. Diverse keren ben ik opgepakt en heb zelfs met mijn ouders gevangen gezeten, maar het is altijd weer goed gekomen, gelukkig. Ondanks de oorlog had ik een fijn leven, wij hadden nog volop eten en drinken, geen honger en verdriet. Wel spannende tijden, mijn moeder zat bij de ondergrondse en we smokkelden veel, zoals toen vrij gebruikelijk was in de grensstreek."

Geen tabletten en geen pillen meer

Dierenarts werd ze niet, wel apothekersassistente, maar niet voor lang. Ze voelde zich opgesloten. Daarna had ze jarenlang een eigen drogisterij. Daar moest ze eerst nog wel wat diploma's voor halen, waaronder haar middenstandsdiploma. Ze had er niet veel voor geleerd, startte te laat, studeerde de hele nacht door en nam een pilletje amfetamine. "Dat helpt zo goed om helder en wakker te blijven en ja, daarbij hielp natuurlijk dat ik de apotheek toen nog had en er zo bij kon." Ik heb het later nog vaker gebruikt om te feesten, dan kon je de hele nacht doorgaan, maar de klap komt wel daarna. Je bent drie dagen lang kapot. Ik heb veel geëxperimenteerd, daar leer je van.

Jongeren moeten veel uitproberen. Ouders moeten hen daar de ruimte voor geven. Laat ze hun fouten maken, hun neus stoten. Heb ik ook gedaan, talloze fouten gemaakt en veel van geleerd. Vroeger heb ik dus wel een pilletje geslikt, maar ik slik nu niks meer, geen tablet of wat dan ook. Ik moet daar niets van hebben, dat heb ik mijn arts ook in mijn dossier laten zetten."

Zwemmen -Keerpunt

De drogisterij brak haar uiteindelijk op. "Het waren moeilijke jaren. Ik was getrouwd met een lieve man. Helaas had hij een verslavingsprobleem, dat hij niet kon oplossen, ondanks dat hij het diverse keren probeerde. Ik was hoofdkostwinnaar, eigenlijk tegen wil en dank, had twee kinderen en voelde me erg eenzaam. Rond mijn 55e was ik op en stopte met de drogisterij. Ik kon niet meer.

Een vriendin zei me dat ik moest gaan zwemmen. Ik moest dat tenminste 3 weken lang doen, elke dag. Dat heb ik gedaan en ik ben nooit meer gestopt. Door het zwemmen kon ik alles opzij zetten. Het bracht me rust en ik voelde me weer vrij! Ik geniet daar nog steeds van. Het geeft me ook veel energie. Ik ging weer van alles doen: een studie filosofie, Franse les, keramiek, handwerken, boeken inbinden.

Toen ik 77 was, werd ik gevraagd om lid te worden van de zwemclub hier in Eindhoven. Dat heb ik gedaan en ik ben gaan wedstrijdzwemmen. Daar heb ik wel les voor genomen, 3 jaar lang van de moeder van Van den Hoogenband. Nu train ik zelfstandig, maar als ik Jacco Verhaeren of Marcel Wouda in het zwembad zie, vraag ik vaak of ze even willen controleren of ik m'n slag goed maak; beiden zijn lieve coaches, leuke mensen. Ik ben eigenlijk helemaal niet competitief, soms check ik niet eens mijn tijd op het scorebord, maar ik wil wel technisch zo mooi mogelijk zwemmen. Winnen is prima, maar ik zwem, omdat ik het leuk en fijn vind, het gaat me niet om het winnen.

Ik zeg dit, omdat ik zo graag iedereen wil vertellen dat je écht op elke leeftijd nog iets nieuws kan beginnen. Het hoeft geen zwemmen te zijn, maar doe iets wat je leuk vindt. Er is zoveel te doen om gelukkig van te worden! Blijf niet achter de ramen zitten. Als je het huis niet uit kunt of daar nog niet aan toe bent, ga dan lezen, geen romannetje, maar lees wat er te doen is en zet op een rijtje welke activiteiten je fijn vindt of fijn lijken, of dat nu een vorm van handwerken is of iets cultureels of een bezoek brengen aan mensen in een ziekenhuis, er zijn echt legio mogelijkheden!"

Uit liefde voor het leven

Daar waar anderen haar 'quicksilver' noemden, noemt ze zichzelf een echte zwerfkat. "Als er zoiets bestaat als vorige levens, dan ben ik in een vorig leven, zwerver, geweest, dat weet ik zeker. Ik houd van de vrijheid, erop uit trekken, dingen ontdekken en om nergens om te geven, om materiële dingen, bedoel ik dan. Om mensen geef ik wél. Ik heb veel kennissen, maar weinig vrienden, en dat is prima zo. Ik vind het leuk en leerzaam om mensen te ontmoeten, maar ik wil niet te veel afspraken, niet te veel verplichtingen. Ik houd van die ongedwongenheid en die vrijheid. Ik verveel me geen seconde. Ik leef heel graag!

Ik leef heel graag

Tip

Ik lees ook heel graag, mag ik nog een tip meegeven: '*Uit liefde voor het leven* – Benoite Groult', een prachtig boek.

Oh ja, en de boeken van Hendrik Groen:

'Pogingen om van het leven wat te maken-Hendrik Groen 83 ¼'
'Zolang er leven is- het nieuwe geheime dagboek van Hendrik Groen'.

Ik barst van het lachen, ik wou dat ik hem gekend had", besluit ze met een glimlach op haar gezicht en een twinkeling in haar 91-jarige ogen. Ogen die veel gezien en gelezen hebben én nog steeds stralen: 'Ik leef zo graag!'"

Old Passioned

Markante actieve ouderen

9 789082 747805